NB 270

8

ASEAN MEMORANDUM OF UNDERSTANDING ON THE TRANS-ASEAN GAS PIPELINE PROJECT

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic, Malaysia, the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand, and the Socialist Republic of Viet Nam;

RECALLING the Agreement on ASEAN Energy Cooperation signed in Manila, on 24th June 1986, which emphasised cooperation among the Member Countries in developing energy resources to strengthen the economic resilience of the individual Member Countries as well as the economic resilience and solidarity of ASEAN;

RECALLING further the Protocol Amending the Agreement on ASEAN Energy Cooperation signed in Bangkok on 15th December 1995, which provided for focused energy cooperation in ASEAN to pursue cooperative activities in various areas of energy;

NOTING that the ASEAN Petroleum Security Agreement signed in Manila, on 24th June 1986, which established the ASEAN Emergency Petroleum Sharing Scheme for crude oil and/or petroleum products in times/circumstances of both shortages and oversupply;

REALISING that energy self-sufficiency can be achieved through national and multinational efforts geared towards indigenous energy resource exploration, development, exploitation, distribution and transportation, and undertaken in a manner that both conserves the resources and preserves the environment and human habitat;

CERTIFIED COPY
SECRETARY GENERAL OF ASEAN

NOTING further that the importance of ASEAN energy cooperation was further underscored in the Bangkok Summit Declaration of 15th December 1995, which stated that ASEAN shall ensure greater security and sustainability of energy supply through diversification, development and conservation of resources, the efficient use of energy, and the wider application of environmentally - sound technologies; and, as reinforced in the ASEAN Vision 2020 pursuant to the ASEAN Second Informal Summit on 15th December 1997 in Kuala Lumpur, calling for cooperative activities aimed at establishing interconnecting arrangements for natural gas, among others, within ASEAN through the Trans-ASEAN Gas Pipeline (TAGP) Project ;

AWARE that the development of the TAGP Project is a specific energy programme in the Hanoi Plan of Action endorsed by the ASEAN Heads of Government on 16th December 1998 in the Sixth ASEAN Summit and the ASEAN Plan of Action for Energy Cooperation 1999-2004 adopted by the 17th ASEAN Ministers on Energy Meeting in Bangkok on 3rd July 1999, which entrusted the responsibility of implementing the TAGP to the ASEAN Council on Petroleum (ASCOPE) through the auspices of the ASEAN Ministers on Energy, and that ASCOPE was directed to form the TAGP Task Force to implement the TAGP Project in collaboration with national focal points and relevant institutions;

CONSIDERING that natural gas is an abundant, clean, safe and environment friendly alternative source of energy in the Southeast Asian Region, and the implementation of a regional plan for its transportation through the proposed and future TAGP inter-connections (hereinafter referred to as "Pipelines") among the Member Countries will spur economic development and enhance energy security in the region;

MINDFUL that there is a need to recognise, coordinate and rationalise these efforts, plans and programmes for natural gas production, distribution and utilisation;

ACKNOWLEDGING that the involvement of the governments of the Member Countries and participation of the private sector are needed to support these plans and programmes for natural gas;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

CERTIFIED COPY
SECRETARIAT OF ASEAN

ARTICLE I. OBJECTIVE

The objective of this Memorandum of Understanding is to provide a broad framework for ASEAN Member Countries to cooperate towards the realisation of the TAGP Project to help ensure greater regional energy security.

ARTICLE II. GENERAL PROVISIONS

Member Countries shall:

1. Establish cooperation in the various aspects of the realisation of the TAGP Project;

2. Initiate individual and/or joint studies, either on a bilateral or multilateral basis, to support and encourage the production, utilisation, distribution, marketing, and sale of natural gas among themselves;

3. Encourage cooperation and pooling of resources by the governments and/or private sector for joint projects subject to commercial viability pertaining to the TAGP Project;

4. Subject to, and consistent with, the national laws of each Member Country, take individual and collective initiatives to study, assess, and review national and regional legal and institutional frameworks for natural gas, concerning cross border issues relative to the commercial and economic feasibility. construction, financing. operation, and maintenance of the Pipelines as well as the supply, transportation, and distribution of natural gas to Member Countries, as herein below agreed upon.

ARTICLE III. CROSS-BORDER ISSUES

Member Countries shall conduct relevant studies on the following:

A. Financing

Available financing modes or arrangements relative to the financing of the construction. operation and maintenance of the Pipelines. as well as the supply. transportation and distribution of natural gas to Member Countries. In this respect. Member Countries recognise the important

CERTIFIED COPY SECRETARY GENERAL OF ASEAN

role that will be played by the private sector in financing the construction of the Pipelines and in the supply, transportation and distribution of natural gas to Member Countries.

B. Technical Specifications

Standardisation of technical specifications for the Pipelines, such as, but not limited to, design and construction standards, operation and maintenance guidelines, safety, environment and measurement standards which are internationally recognised by the oil and gas industry.

C. Access and Use

Effective and stable contractual arrangements for the supply, distribution and transportation of natural gas, including adherence to the open access principle as well as management of the Pipelines in accordance with such internationally accepted standards in the oil and gas industry.

D. Security of Supply and Emergency Supply Arrangements

Appropriate measures to ensure security and safety of the Pipelines and the uninterrupted flow of contracted natural gas for transmission through the Pipelines including a framework for cooperation in the event of a serious disruption of natural gas supply, subject, however, to mutual consultations.

E. Health, Safety and Environment

Possible cooperation to mitigate the risk and impact on the environment which the construction, operation, and maintenance of the Pipelines may pose to the community, property, and environment, while recognising each Member Country's right to determine in accordance with its own national laws, safety measures and environmental requirements which are to govern the construction, operation, and maintenance of the Pipelines constructed within its territory, including the designation of its own inspectors.

F. Transit Rights

Acceptable measures which would facilitate the issuance of permits, licenses, consents, or other authorisations for transit Pipelines and

CERTIFIED COPY
SECRETARY GENERAL OF ASEAN
asean

natural gas being transported through the territory of such Member Country.

G. Taxation and Tariff

Arrangements for the mutually agreed imposition of, or exemption from, import, export or transit fee, duty, tax or other government imposed fees and charges on the construction, operation, and maintenance of the Pipelines as well as the natural gas in transit.

H. Abandonment

Exploring possible cooperation and coordination measures concerning the potential further economic use of such abandoned Pipelines, without undermining each Member Country's right to enforce its own national laws relative to the abandonment of Pipelines within its territory.

I. Jurisdiction

Determining jurisdiction and responsibility over the Pipelines, particularly for Pipelines segments located in the high seas.

ARTICLE IV. INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS

1. The ASEAN Council on Petroleum (ASCOPE), being responsible for the effective implementation of the TAGP Project, shall initiate the formation of an ASEAN Gas Consultative Council, to be composed of representatives from the ASEAN Member Countries, ASCOPE Members and the ASEAN Centre for Energy (ACE). This ASEAN Gas Consultative Council shall facilitate and assist ASCOPE in the implementation of this Memorandum of Understanding.

2. The ASEAN Council on Petroleum (ASCOPE) shall submit periodic reports on the implementation of this Memorandum of Understanding to the ASEAN Ministers on Energy Meeting (AMEM), through the ASEAN Senior Officials Meeting on Energy (SOME).

ARTICLE V. CONFIDENTIALITY

All Member Countries shall undertake to observe the confidentiality of documents, information or data received pursuant to the implementation of

CERTIFIED COPY
SECRETARY GENERAL OF ASEAN
asean

this Memorandum of Understanding. This obligation shall be observed by Member Countries during the period of validity of this Memorandum of Understanding and after the expiry or termination of this Memorandum of Understanding, unless otherwise agreed by all Member Countries.

ARTICLE VI. DISPUTE SETTLEMENT

The provisions of the ASEAN Protocol on Dispute Settlement Mechanism, done at Manila on 20th day of November 1996, shall apply to consultation and the settlement of disputes under this Memorandum of Understanding.

ARTICLE VII. SUSPENSION

Each Member Country reserves the right, for reasons of security, public order or public health, to suspend, for up to a maximum of sixty (60) days, either in whole or in part, the implementation of this Memorandum of Understanding. A Member Country shall give notice of its intention to suspend the said implementation of this Memorandum of Understanding by giving written notice to the Secretary-General of ASEAN, who shall immediately notify all other Member Countries. Such suspension shall take effect thirty (30) days from the date of the said notice.

ARTICLE VIII. FINAL PROVISIONS

1. This Memorandum of Understanding shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly furnish a certified true copy to each Member Country.

2. This Memorandum of Understanding is subject to ratification or acceptance by all the Member Countries. The Instrument of Ratification or Acceptance shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly inform each Member Country of such deposit.

3. This Memorandum of Understanding shall enter into force upon the deposit of Instruments of Ratification or Acceptance by all the Member Countries with the Secretary-General of ASEAN.

4. This Memorandum of Understanding shall remain in force for a period of ten (10) years, unless terminated earlier by agreement of all the Member Countries. The expiry or termination of this Memorandum of Understanding shall be without prejudice to the

CERTIFIED COPY ASEAN

rights and obligations of the Member Countries arising from this Memorandum of Understanding prior to the effective date of expiry or termination of this Memorandum of Understanding.

5. A Member Country may at any time give notice of its intention to withdraw from this Memorandum of Understanding, by giving written notice to the Secretary-General of ASEAN, who shall immediately notify all other Member Countries. Such withdrawal shall take effect six (6) months from the date of the said notice.

6. This Memorandum of Understanding may be extended beyond its period of validity, as stipulated in paragraph 4 of this Article, with the agreement of all Member Countries.

7. Any Member Country may propose any amendment to the provisions of this Memorandum of Understanding. Such amendment shall be effected by written consent of all the Member Countries. Any amendment to this Memorandum of Understanding shall be without prejudice to the rights and obligations of the Member Countries, prior to the effective date of such amendment.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised thereto by their respective governments, have signed this ASEAN Memorandum of Understanding on the Trans-ASEAN Gas Pipeline Project.

Done at Bali, Indonesia, this 5th day of July 2002, in a single copy in the English language.

For the Government of Brunei Darussalam

ABDUL RAHMAN TAIB
Minister of Industry and Primary Resources

CERTIFIED COPY
ASEAN
SECRETARIAT
GENERAL OF ASEAN

For the Government of the Kingdom of Cambodia

SUY SEM
Minister of Industry, Mines and Energy

For the Government of the Republic of Indonesia

PURNOMO YUSGIANTORO
Minister of Energy and Mineral Resources

For the Government of the Lao People's Democratic Republic

NAM VIYAKETH
Deputy Minister of Industry and Handicraft

For the Government of Malaysia

LEO MOGGIE
Minister of Energy, Communications and Multimedia

For the Government of the Union of Myanmar

BRIG. GEN. LUN THI
Minister of Energy

CERTIFIED COPY
ASEAN
SECRETARIAT
GENERAL OF ASEAN

For the Government of the Republic of the Philippines

VICENTE S. PEREZ, JR.
Secretary of Energy

For the Government of the Republic of Singapore

RAYMOND LIM SIANG KEAT
Minister of State for Foreign Affairs and Trade and Industry

For the Government of the Kingdom of Thailand

PHONGTHEP THEPKANJANA
Minister to the Prime Minister's Office

For the Government of the Socialist Republic of Viet Nam

DANG VU CHU
Minister of Industry

CERTIFIED COPY SEC. OF ASEAN

BẢN GHI NHỚ ASEAN VỀ DỰ ÁN ĐƯỜNG ỐNG DẪN KHÍ XUYÊN ASEAN

Chính phủ các nước Brunei Darussalam, Vương quốc Campuchia, Cộng hoà Inđônêxia, Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào, Malaixia, Liên bang Myanmar, Cộng hoà Phi-líp-pin, Cộng hoà Xing-ga-po, Vương quốc Thái Lan, và Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam;

NHẮC LẠI Hiệp định Hợp tác Năng lượng ASEAN, ký tại Manila vào ngày 24 tháng 6 năm 1986, trong đó nhấn mạnh sự hợp tác giữa các Quốc gia Thành viên phát triển các nguồn năng lượng nhằm tăng cường tiềm lực kinh tế của mỗi nước Thành viên cũng như tiềm lực kinh tế và tình đoàn kết của cả ASEAN;

NHẮC LẠI Nghị định thư Sửa đổi Hiệp định Hợp tác Năng lượng ASEAN, ký tại Băng-cốc ngày 15 tháng 12 năm 1995, trong đó nhấn mạnh hợp tác năng lượng trong ASEAN nhằm thúc đẩy các hoạt động hợp tác trong nhiều lĩnh vực khác nhau của năng lượng;

GHI NHẬN rằng Hiệp định An ninh Dầu mỏ ASEAN, ký tại Manila vào ngày 24 tháng 6 năm 1986, trong đó kiến lập Kế hoạch Chia xẻ Dầu mỏ Khẩn cấp ASEAN cho các sản phẩm dầu thô và/hoặc dầu mỏ trong những giai đoạn / tình huống thiếu hụt hay quá cung dầu;

NHẬN THẤY rằng khả năng tự cung tự cấp năng lượng có thể đạt được thông qua các nỗ lực quốc gia và quốc tế phục vụ thăm dò, phát triển, khai thác, phân phối và vận chuyển nguồn năng lượng bản xứ, cũng như bảo tồn các nguồn tài nguyên, bảo vệ môi trường và nơi con người sinh sống;

LƯU Ý hơn nữa tầm quan trọng của hợp tác năng lượng ASEAN được nhấn mạnh tại Tuyên bố Thượng đỉnh Băng-cốc ngày 15 tháng 12 năm 1995, trong đó nêu rằng ASEAN sẽ đảm bảo an ninh và bền vững hơn nữa việc cung cấp năng lượng thông qua việc đa dạng hoá, phát triển và bảo tồn các nguồn tài nguyên, sử dụng hiệu quả năng lượng, và áp dụng rộng rãi hơn các công nghệ không gây ô nhiễm môi trường; đồng thời, như đã được nêu bật trong Tầm nhìn ASEAN 2020 tại Kuala Lumpur, kêu gọi các hoạt động hợp tác nhằm xây dựng các thoả thuận kết nối khí tự nhiên và các nguồn năng lượng khác trong ASEAN thông qua Dự án Đường ống dẫn khí xuyên ASEAN (TAGP);

NHẬN THỨC rằng việc phát triển Dự án TAGP là một chương trình năng lượng cụ thể trong Kế hoạch Hành động Hà Nội được các Vị đứng đầu Chính phủ các nước ASEAN thông qua ngày 16 tháng 12 năm 1998 tại Hội nghị Thượng đỉnh ASEAN lần thứ 6 và Kế hoạch Hành động Hợp tác Năng lượng ASEAN 1999-2004 thông qua tại Hội nghị Bộ trưởng Năng lượng ASEAN lần thứ 17 tại

Băng-cốc ngày 3 tháng 7 năm 1999, trong đó trao trách nhiệm thực hiện TAGP cho Hội đồng Dầu mỏ ASEAN (ASCOPE) thông qua sự bảo trợ của các Bộ trưởng Năng lượng ASEAN, và ASCOPE được quyền thành lập Tổ Công tác TAGP thực hiện Dự án TAGP phối hợp với các đầu mối quốc gia và các tổ chức có liên quan;

QUAN NIỆM rằng khí tự nhiên là dồi dào, sạch, an toàn và là một nguồn năng lượng thay thế không gây ô nhiễm môi trường trong Khu vực Đông Nam Á, và việc thực hiện một kế hoạch khu vực vận chuyển khí bằng các đường ống kết nối do TAGP đề nghị trong tương lai (dưới đây gọi tắt là "Đường ống") giữa các Quốc gia Thành viên sẽ kích thích phát triển kinh tế và tăng cường an ninh năng lượng trong khu vực;

LƯU Ý rằng hiện đang có nhu cầu nhìn nhận, phối hợp và hợp lý hoá những nỗ lực, kế hoạch và chương trình nói trên đối với việc sản xuất, phân phối và sử dụng khí tự nhiên;

THỪA NHẬN rằng sự tham gia của các chính phủ các Quốc gia Thành viên và sự tham gia của khu vực tư nhân là cần thiết để hỗ trợ các kế hoạch và chương trình khí tự nhiên nói trên;

ĐÃ NHẤT TRÍ NHƯ SAU:

ĐIỀU I. MỤC ĐÍCH

Mục đích của Bản ghi nhớ này là đưa ra một khuôn khổ rộng rãi cho các Quốc gia Thành viên phối hợp theo hướng hiện thực hoá Dự án TAGP nhằm đảm bảo tốt hơn an ninh năng lượng khu vực.

ĐIỀU II. CÁC ĐIỀU KHOẢN CHUNG

Các Quốc gia Thành viên sẽ:

1. Thiết lập Hợp tác trong nhiều lĩnh vực khác nhau để thực hiện Dự án TAGP;

2. Các nghiên cứu chung và/hoặc của mỗi nước, trên cơ sở song phương hoặc đa phương, nhằm hỗ trợ và khuyến khích sản xuất, sử dụng, phân phối, thị trường và buôn bán khí tự nhiên giữa chính các nước này;

3. Khuyến khích hợp tác và tập trung các nguồn lực do các chính phủ và/hoặc khu vực tư nhân cho các dự án chung tuỳ theo khả năng thương mại liên quan đến Dự án TAGP;

4. Căn cứ theo, và phù hợp với các luật quốc gia của mỗi Quốc gia Thành viên, đưa ra các sáng kiến tập thể và từng quốc gia nhằm nghiên cứu, đánh giá và xem xét các khuôn khổ pháp lý và thể chế quốc gia và khu vực cho khí tự nhiên, đối với các vấn đề xuyên biên giới có liên quan đến tính khả thi về kinh tế và thương mại, xây dựng, tài chính, vận hành, và bảo trì các Đường ống cũng như việc cung cấp, vận chuyển, và phân phối khí tự nhiên đến các Quốc gia Thành viên, như được thống nhất dưới đây:

ĐIỀU III. CÁC VẤN ĐỀ XUYÊN BIÊN GIỚI

Các Quốc gia Thành viên sẽ tiến hành các nghiên cứu có liên quan về các vấn đề sau:

A. Tài chính

Các phương thức và thoả thuận tài chính sẵn có có liên quan đến việc cấp vốn cho xây dựng, vận hành và bảo trì Đường ống, cũng như việc cung cấp, vận chuyển và phân phối khí tự nhiên đến các Quốc gia Thành viên. Về vấn đề này, các Quốc gia Thành viên nhận thức vai trò quan trọng của khu vực tư nhân trong việc cấp vốn và xây dựng của Đường ống và trong việc cung cấp, vận chuyển và phân phối khí tự nhiên đối với các Quốc gia Thành viên.

B. Các thông số kỹ thuật

Việc tiêu chuẩn hoá các thông số kỹ thuật cho Đường ống, ví dụ như các tiêu chuẩn về thiết kế và xây dựng, hướng dẫn vận hành và bảo trì, các tiêu chuẩn về an toàn, môi trường và đo lường được quốc tế thừa nhận trong ngành công nghiệp dầu khí.

C. Tiếp cận và Sử dụng

Các thoả thuận bằng hợp đồng có hiệu lực về việc cung cấp, phân phối và vận chuyển khí tự nhiên, bao gồm việc tuân thủ nguyên tắc tiếp cận mở cũng như quản lý Đường ống theo các tiêu chuẩn quốc tế trong ngành công nghiệp dầu khí.

D. An ninh đối với việc Cung cấp và Thoả thuận Cung cấp trong Trường hợp khẩn cấp

Các biện pháp phù hợp nhằm đảm bảo an ninh và an toàn cho các Đường ống và lưu thông thông suốt của khí tự nhiên đã ký trong hợp đồng cho việc truyền tải thông qua Đường ống bao gồm một khuôn khổ hợp tác trong trường hợp có sự cố tràn khí tự nhiên nghiêm trọng, mặc dù đã dựa theo sự hội ý chung.

E. Y tế, An toàn và Môi trường

Hợp tác nhằm giảm thiểu rủi ro và tác động lên môi trường do việc xây dựng, vận hành và bảo trì Đường ống có thể gây ra cho cộng đồng, tài sản, và môi trường, trong khi thừa nhận mỗi quyền tự quyết của các Quốc gia Thành viên phù hợp với luật quốc gia, các biện pháp an toàn và quy định về môi trường của mỗi nước dùng để chỉ đạo việc xây dựng, vận hành, và bảo trì Đường ống được xây dựng trong lãnh thổ của mình, bao gồm cả việc chỉ định các thanh tra riêng của mỗi nước.

F. Các Quyền quá cảnh

Các biện pháp được chấp nhận sẽ thuận lợi hoá việc cấp giấy phép, đăng ký, chấp thuận, hoặc các giấy phép khác cho các Đường ống quá cảnh và khí tự nhiên được vận chuyển qua lãnh thổ của Quốc gia Thành viên.

G. Thuế và Thuế quan

Các thoả thuận cho việc đánh thuế hoặc miễn thuế nhập khẩu, xuất khẩu hoặc phí quá cảnh, thuế hải quan và các loại phí của chính phủ đối với việc xây dựng, vận hành và bảo trì Đường ống cũng như quá cảnh khí tự nhiên.

H. Không sử dụng

Xem xét các biện pháp phối hợp và hợp tác có thể có liên quan đến tiềm năng tận dụng kinh tế hơn nữa các Đường ống không sử dụng mà không ảnh hưởng đến quyền của mỗi Quốc gia Thành viên thực thi luật quốc gia của mình về việc không sử dụng các Đường ống trong lãnh thổ của mình.

I. Thẩm quyền

Quyết định thẩm quyền và trách nhiệm đối với Đường ống, đặc biệt đối với các đoạn Đường ống nằm ở vùng biển quốc tế.

ĐIỀU IV. CÁC THOẢ THUẬN THỂ CHẾ

1. Hội đồng Dầu mỏ ASEAN (ASCOPE), chịu trách nhiệm thực hiện có hiệu quả Dự án TAGP, sẽ thành lập một Hội đồng Tư vấn Khí ASEAN, bao gồm các đại diện từ các Quốc gia Thành viên ASEAN, các Thành viên ASCOPE và Trung tâm Năng lượng ASEAN (ACE). Hội đồng Tư vấn Khí ASEAN này sẽ tạo thuận lợi và trợ giúp ASCOPE trong việc thực hiện Bản ghi nhớ này.

2. Hội đồng Dầu mỏ ASEAN (ASCOPE) sẽ đệ trình các bản báo cáo định kỳ về việc thực hiện Bản ghi nhớ này lên Hội nghị Bộ trưởng Năng lượng ASEAN

(AMEM), thông qua Hội nghị Quan chức Cấp cao ASEAN về Năng lượng (SOME).

ĐIỀU V. TÍNH BẢO MẬT

Tất cả các Quốc gia Thành viên sẽ chấp hành tính bảo mật của các tài liệu, thông tin hoặc dữ liệu nhận được căn cứ theo việc thực hiện Bản ghi nhớ này. Các Quốc gia Thành viên sẽ phải tuân thủ nghĩa vụ này trong thời hạn Bản ghi nhớ có giá trị pháp lý và sau khi Bản ghi nhớ mãn hạn hoặc kết thúc, trừ phi tất cả các Quốc gia Thành viên có thoả thuận khác.

ĐIỀU VI. GIẢI QUYẾT TRANH CHẤP

Các điều khoản của Nghị định thư ASEAN về Cơ chế giải quyết tranh chấp soạn tại Manila ngày 20 tháng 11 năm 1996, sẽ áp dụng cơ chế tham vấn và giải quyết các tranh chấp theo Bản ghi nhớ này.

ĐIỀU VII. ĐÌNH TRỈ

Mỗi Quốc gia Thành viên bảo lưu quyền đình trỉ, vì lý do an ninh, trật tự công cộng hay sức khoẻ cộng đồng, với thời gian tối đa là sáu mươi (60) ngày, toàn bộ hay từng quãng, việc thực hiện Bản ghi nhớ này. Một Quốc gia Thành viên sẽ thông báo ý định đình trỉ việc thực hiện Bản ghi nhớ bằng cách gửi thông báo bằng văn bản đến Tổng thư ký ASEAN, người sẽ ngay lập tức thông báo cho tất cả các Quốc gia Thành viên. Những đình trỉ như vậy sẽ có hiệu lực ba mươi (30) ngày kể từ ngày có thông báo trên.

ĐIỀU VIII. CÁC ĐIỀU KHOẢN CUỐI CÙNG

1. Bản ghi nhớ này sẽ được ký thác cho Tổng thư ký ASEAN giữ, người sẽ nhanh chóng gửi cho mỗi Quốc gia Thành viên một bản chụp được chứng thực.

2. Bản ghi nhớ này phải được sự phê chuẩn và chấp thuận của tất cả các Quốc gia Thành viên. Văn kiện Phê chuẩn hoặc Chấp thuận sẽ được ký thác cho Tổng thư ký ASEAN giữ, người sẽ nhanh chóng thông báo cho từng Quốc Gia Thành viên văn kiện này.

3. Bản ghi nhớ sẽ bắt đầu có hiệu lực kể từ ngày ký thác các Văn kiện Phê chuẩn và Chấp thuận của tất cả các Quốc gia Thành viên cho Tổng thư ký ASEAN giữ.

4. Bản ghi nhớ này sẽ có hiệu lực trong thời gian mười (10) năm, và chỉ bị chấm dứt sớm hơn nếu tất cả các Quốc gia Thành viên đồng ý chấm dứt. Mãn hạn

hoặc chấm dứt Bản ghi nhớ này sẽ không làm phương hại đến quyền và nghĩa vụ của các Quốc gia Thành viên xuất phát từ Bản ghi nhớ này trước khi ngày mãn hạn hoặc chấm dứt hiệu lực Bản ghi nhớ.

5. Mỗi Quốc gia Thành viên bất cứ lúc nào sẽ thông báo ý định rút lui khỏi Bản ghi nhớ bằng cách ra thông báo bằng văn bản đến Tổng thư ký ASEAN, người sẽ ngay lập tức thông báo cho tất cả các Quốc gia Thành viên khác. Sự rút lui như vậy sẽ có hiệu lực sáu (6) tháng kể từ ngày có thông báo nói trên.

6. Bản ghi nhớ này sẽ được gia hạn ngoài thời hạn có hiệu lực, như được quy định tại mục 4 của Điều này, với sự đồng ý của tất cả các Quốc gia Thành viên.

7. Quốc gia Thành viên nào đều có thể đề nghị sửa đổi bất kỳ đối với các điều khoản của Bản ghi nhớ. Sửa đổi sẽ có hiệu lực khi tất cả các Quốc gia Thành viên đều đồng ý. Bất cứ sửa đổi nào đối với Bản ghi nhớ này sẽ không làm phương hại đến quyền và nghĩa vụ của các Quốc gia Thành viên, trước ngày hiệu lực sửa đổi.

TRƯỚC SỰ CHỨNG KIẾN TẠI ĐÂY, các bên ký kết, được Chính phủ của mình hoàn toàn uỷ quyền, đã ký vào Bản ghi nhớ ASEAN về Dự án Đường ống dẫn Khí xuyên ASEAN.

Làm tại **Bali, Inđônêxia**, ngày mồng 5 tháng Bảy năm 2002, bằng một bản tiếng Anh duy nhất.

Đại diện Chính phủ Brunei Darussalam

ABDUL RAHMAN TAIB
Bộ trưởng Bộ Công nghiệp và Tài nguyên Sơ cấp

Đại diện Chính phủ Vương quốc Campuchia

SUY SEM
Bộ trưởng Bộ Công nghiệp, Mỏ và Năng lượng

Đại diện Chính phủ Cộng hoà Inđônêxia

PURNOMO YUSGIANTORO
Bộ trưởng Bộ Năng lượng và Khoáng sản

Đại diện Chính phủ Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào

SOULIVONG DARAVONG

Bộ trưởng Bộ Công nghiệp và Thủ công nghiệp

Đại diện Chính phủ Malayxia

LEO MOGGIE
Bộ trưởng Bộ Năng lượng, Thông tin và Truyền thông

Đại diện Chính phủ Liên bang Myanmar

BRIG. GEN. LUN THI
Bộ trưởng Bộ Năng lượng

Đại diện Chính phủ Cộng hoà Phi-líp-pin
VICENTE S. PEREZ. JR
Bộ trưởng Bộ Năng lượng

Đại diện Chính phủ nước Cộng hòa Xin-ga-po

GEORGE YEO
Bộ trưởng Bộ Thương mại và Công nghiệp

Đại diện Chính phủ Vương quốc Thái Lan

PHONGTHEP THEPKANJANA
Bộ trưởng Văn phòng Thủ tướng

Đại diện Chính phủ nước Cộng hoà Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam

ĐẶNG VŨ CHƯ
Bộ trưởng Bộ Công nghiệp